Dziennik Żołnierza APW

Nr 234 (898) M. P., WTOREK 1 PAZDZIERNIKA 1946 ROK IV

Celem wsparcia polityki zagranicznej

Flota U.S.A. i W. Brytanii na Morżu Śródziemnym

WASZYNGTON, 1.X (Reuter) Amerykański minister marynarki Forrestall oznajmił, że amerykanskie siły zbrojne, przebywające na Morzu Śródziemnym, znajdują się tam celem wsparcia amerykańskiej polityki zagranicznej i pozostaną tam tak długo, jak będzie potrzeba.

Marynarka Stanów Zjednoczonych jest dalej czujna na Atlantyku wschodnim i na Morzu Srodziemnym dla urzeczywistnienia następujących celów pokojowych:

1) dopomożenie alianckiemu zarządowi w ich zadaniach na terytoriach okupowanych,

2) ochrona interesów amerykańskich w wymienionych strefach.

Minister zaznaczył, że zgrupowania lotniskowców zostaną prowizorycznie wysłane na wody europejskie dla przeszkolenia oraz w tym celu, by dać lotnikom możność zwiedzenia europejskich krajów. Na wodach europejskich znajdują się obecnie krążowniki eskadry śródziemnomorskiej, eskadra kontrtorpedowców i okręty pomocnicze. Nadlotniskowiec „Roosevelt" będzie w cofany, ale na jego miejsce przybędzie inny podobnej klasy.

Minister Forrestall zakończył twierdzeniem, że te podróże umożliwią oficerom i marynarzom zapoznanie się z obcymi krajami i tradycjami tych krajów i umożliwią lepsze zrozumienie między narodami.

NA POKLADZIE „MAURITIUS", 1.X (Reuter) — Okręty brytyjskie, które przeprowadzają manewry jesienne na wschodnich wodach śródziemnomorskich, znajdują się obecnie w różnych portach Grecji i Krety.

4 października rozpoczną one nową fazę manewrów w rejonie Cypru, a 25 października odpłyną na Maltę.

MOSKWA, 1.X (TASS) — Sowiecka „Prawda" omawiając manewry arktyczne amerykańsko - kanadyjskie, twierdzi że manewry te nie przyczyniają się do wzmocnienia pokoju i są zorganizowane przez te czynniki, które straszą groźbą możliwości inwazji Stanów Zjednoczonych przez nieznane mocarstwo od strony bieguna północnego.

Po strąceniu przez titowców 2 samolotów USA

Min. Byrnes sprzeciwił się wysłaniu nadfortec z bombami atomowymi

WASZYNGTON, 1.X (Reuter)— „New York Post" podał sensacyjną wiadomość, że w czasie znanej wymiany not dyplomatycznych między Ameryką a Jugosławią — po strąceniu dwóch samolotów amerykańskich przez oddziały Tita — minister Byrnes sprzeciwił się w ostatniej chwili wysłaniu do Europy czterech ugrupowań latających fortec z bombami atomowymi na pokładzie.

Amerykańskie ministerstwo wojny odmówiło udzielenia jakichkolwiek komentarzy w tej sprawie. Zwracają natomiast uwagę na to, że powyższa wiadomość została podana przez tego samego dziennikarza, który pierwszy zdobył informacje o ćwiczeniach polarnych amerykańskich sił zbrojnych na Alasce i Aleutach.

„Najazd na Polskę — typowym przykładem agresji"

Orzeczenie w procesie zbrodniarzy wojennych

Dziś ogłoszenie wyroków indywidualnych

NORYMBERGA, 1.X (Reuter)— **Wczoraj o godzinie 10.04 sędzia Lawrance rozpoczął odczytywanie wyroku przeciw przestępcom wojennym w Norymberdze.**

Samochody pancerne i czołgi blokują dostęp do budynku w Norymberdze. Kontroluje się dokumenty wszystkich przejeżdżających samochodów. W więzieniu większość oskarżonych wysłuchała nabożeństw katolickich i protestanckich, a księża obu wyznań odwiedzają cele. Specjalna straż ustanowiona w więzieniu broni wszelkich dróg możliwej ucieczki.

LONDYN, 1.X (R) — Trybunał norymberski ogłosił pierwszą część wyroku w procesie przeciwko winnym przestępstw wojennych. Wyrok ten obejmuje orzeczenie sądu międzynarodowego, oceniające postępowanie 7 głównych organizacji hitlerowskich.

Postawione były w stan oskarżenia organizacje, liczące 3 miliony członków: SA (Sturmabteilung) która liczyła ponad 1 milion ludzi, naczelne dowództwo niemieckie OKW (Oberkommando der Wehrmacht), oraz sztab generalny armii niemieckiej, liczące razem 130 generałów i wielu innych wyższych oficerów. Do SS (Sturmstaffeln, SD (Sicherheitsdienst) i Gestapo (Geheime Staatspolizei) należało według kolejności 1.600.000 i 40.000 ludzi.

Trybunał norymberski orzekł, że kierownictwo partii, Gestapo, SS i SD są winne popełnienia zbrodni wojennych jako całość i sama przynależność do każdej z tych organizacji jest już przestępstwem, natomiast członkowie rządu niemieckiego, OKW i sztabu głównego oraz członkowie SA nie popełnili przestępstwa przez samo należenie do danych komórek partii. — SA zajmowało się huligaństwem i popełnianiem zbrodni wewnątrz Niemiec, co obecnie nie jest rozpatrywane przez trybunał norymberski, tym niemniej członkowie gabinetu Rzeszy, OKW i SA będą oskarżeni i sądzeni indywidualnie za haniebne zbrodnie, popełnione indywidualnie, a materiał dowodowy został już zebrany i jest w posiadaniu sądu. Trybunał uznał za słuszną teorię spisku hitlerowskiego przeciwko pokojowi.

Przechodząc do agresji przeciwko poszczególnym krajom, sąd aliancki w Norymberdze stwierdził, że najazd niemiecki na Polskę był przykładem typowej wojny agresywnej, która przerodziła się w pożar światowy. Inwazja Danii i Norwegii miała charakter napastniczy, nie obronny. Najazd na Belgię, Holandię i Luxemburg był pozbawiony wszelkiego usprawiedliwienia. Wbrew zapewnieniom udzielonym tym krajom, Niemcy dokonali oczywistej agresji na Jugosławię i Grecję. Odrzucono teorię niemiecką, jakoby wojna z Rosją miała charakter obrony i jakoby dowództwo niemieckie chciało jedynie bronić się przeciw spodziewanej inwazji sowieckiej. Podkreślono, że przeciwnie, Rosja lojalnie wypełniała obowiązki, wynikające z paktu z Niemcami.

Członkowie najwyższego dowództwa niemieckiego oraz sztabu generalnego byli w największej części odpowiedzialni za cierpienia milionów kobiet i dzieci. Bez ich przywództwa wojskowego najeźdźcza ambicja Hitlera i jego towarzyszy byłaby akademicka. Oskarżeni generałowie należeli niewątpliwie do bezlitosnej kasty militarnej, a militaryzm niemiecki wspólnie ze swym ostatnim sojusznikiem — narodowym socjalizmem kwitnął może jeszcze lepiej, niż dawniej.

Jeśli chodzi o obronę oskarżonych, która podtrzymywała tezę, że oskarżeni musieli słuchać Hitlera, który był dyktatorem i pod którego dyktando wykonywano wszystko, sąd nie podzielił tego zdania. Bez przemysłowców, dyplomatów i wojskowych Hitler nie mógł dokonać tego, co dokazał. Ludzie ci są współodpowiedzialni za czyny Hitlera, którego cele znali i któremu pomagali. Niesłuszna też jest teza, iż oskarżeni nie mogą odpowiadać za to, co nie było objęte kodeksem karnym, gdyż pogwałcili oni podstawowe prawa ludzkie, jasne dla każdego.

Powyższa pierwsza część wyroku była odczytana kolejno przez wszystkich członków trybunału częściami. Wyrok na poszczególnych oskarżonych będzie odczytany we wtorek.

NORYMBERGA, 1.X (Reuter)— Czterej generałowie z alianckiej rady kontrolnej odbyli rozmowę z oskarżycielami trybunału norymberskiego celem ustalenia sposobu wykonania wyroku śmierci oraz kar więzienia, jakie będą wydane na hitlerowskich przestępców wojennych.

Donoszą, iż postanowiono, iż ewentualne wyroki śmierci będą wykonane po upływie dwóch tygodni od chwili ogłoszenia wyroków w drodze zgilotynowania, przy czym będzie się unikało jakiejkolwiek reklamy. Nie wiadomo, czy wykonanie wyroku nastąpi w Berlinie, czy Norymberdze.

* * *

WIEDEN, 1.X (Reuter) — Swiatowej sławy chirurg prof. Hans Eppinger, który w roku 1940 leczył Stalina, popełnił samobójstwo gdy stawił się przed trybunałem w Norymberdze.

Wysuwa się przypuszczenie, iż Eppinger był zamieszany w doświadczeniach, przeprowadzanych w Dachau.

Zarubin ambasadorem ZSRR w Londynie

LONDYN, 1.X (Reuter) — Radio moskiewskie donosi, że dotychczasowy ambasador ZSRR w Ottawie Zarubin został mianowany ambasadorem w Londynie.

LONDYN, 1.X (Reuter) — Redaktor dyplomatyczny Reutera dowiaduje się, iż rząd brytyjski wyraził zgodę na mianowanie nowym ambasadorem sowieckim w Londynie, Zarubina który był jak wiadomo przedstawicielem Sowietów w Kanadzie w czasie wykrycia w tym kraju wielkiej afery szpiegowskiej.

Ponowienie żądań w sprawie cieśnin było zaskoczeniem

W CIĄGU 5 MINUT TURCJA MOŻE WEJŚĆ DO WOJNY Z KAŻDYM WROGIEM

STAMBUL, 1.X (AP) — Doskonale poinformowany korespondent Greenvald podaje, że wiele wskazuje na to, iż może stać się coś nienormalnego. Armia jest w stanie alarmu.

Z kół zbliżonych do rządu tureckiego podają, iż w ostatnich dniach wzmógł się pesymizm i oczekuje się tam wydarzeń ze wzrastającym podejrzeniem. Tureckie koła rządowe podkreślają, iż Turcja jest gotowa na wszystko i w ciągu 5 minut może ona wejść do wojny z każdym wrogiem.

Radio sowieckie podaje, że nota sowiecka została doręczona 24 września, ale ogłoszono ją dopiero później.

ANKARA, 1.X (Reuter) — Nowa nota, w której Rosja domaga się przyznania jej łącznie z Turcją prawa do obrony cieśnin, zaskoczyła koła Ankary, gdzie utrzymywano, że Rosja nie podniesie więcej tej sprawy przed zakończeniem konferencji pokojowej.

NOWY JORK, 1.X (Reuter) — W dyplomatycznych kołach Ameryki podają, że Stany Zjednoczone i Wielka Brytania prowadzą podobno rokowania w sprawie nowych żądań sowieckich odnośnie cieśnin czarnomorskich. Mocarstwa anglosaskie zamierzają, według tych źródeł, poprzeć w całej pełni stanowisko Turcji.

W Waszyngtonie stwierdzają, że Byrnes i Bevin zamierzają sprzeciwić się z całą stanowczością: — 1) jakiejkolwiek ekspansji sowieckiej w kierunku Dardaneli i 2) jakimkolwiek ewentualnym bezpośrednim rokowaniom turecko - sowieckim, zmierzającym do załatwienia sprawy cieśnin.

Stałe tarcia z rządem Tita

Dziennikarze powinni być wolni od wszelkich presji

LONDYN, 1.X (Reuter) — Niezależny tygodnik „Economist", komentując nieporozumienia wynikłe między rządem jugosłowiańskim a agencją Reutera, wskutek których korespondent Reutera w Belgradzie został aresztowany, pisze, że wypadek ten wiąże się z zasadą „o pierwszorzędnej wadze dla wszystkich tych którzy chcą zachować niezależność prasy. Rzeczą najbardziej niepokojącą w tej całej sprawie jest wyraźna tendencja zmuszenia wielkiej agencji prasowej do przyjęcia na stanowisko korespondenta w Belgradzie, kandydata oficjalnego, który wysłałby tylko wiadomości korzystne dla rządu belgradzkiego".

W dalszym ciągu swego artykułu „Economist" podkreśla, że dziennikarze powinni być wolni od wszelkich presji, a tymbardziej groźby aresztowania jeśli się chce zachować wolność prasy.

Gen. Eisenhower we Frankfurcie

LONDYN, 1.X (R) — Do Frankfurtu przybył gen. Eisenhower, który oświadczył, że zamierza spotkać się z sowieckim marszałkiem Sokołowskim w Berlinie

Rewelacje generałów niemieckich o planach Hitlera wobec W. Brytanii

M. p., we wrześniu „Sunday Dispatch" w jednym z numerów wrześniowych zamieszcza sensacyjny artykuł pióra światowej sławy komentatora wojskowego, Liddell Hart'a, oparty na jego rozmowach z marsz. Rundstedtem i gen. Kleistem o stanowisku Hitlera podczas historycznych dni kampanii we Francji. Liddell Hart jest znanym pisarzem wojskowym, autorem licznych książek, niezmiernie popularnym nie tylko na terenie W. Brytanii, ale również i w Niemczech, w związku z czym miał możność odbycia szczerych rozmów z generałami niemieckimi, znajdującymi się obecnie w niewoli brytyjskiej.

Podajemy w streszczeniu pierwszy z serii artykułów Harta.

„... Uratowanie się armii brytyjskiej z Francji nazywane jest często cudem Dunkierki. Oto jest odpowiedź i wyjaśnienie tego cudu, dane mi przez marsz. Rundstedta, gen. Kleista i innych generałów niemieckich. Interwencja Hitlera uratowała armię brytyjską — nagły rozkaz z jego kwatery głównej, przekazany telefonicznie, powstrzymał niemieckie oddziały pancerne, gdy znajdowały się one już przed Dunkierką, i zatrzymał je na miejscu tak długo, aż wojska brytyjskie miały możność osiągnięcia portu i wydostania się z kleszczy niemieckich.

Aczkolwiek armia brytyjska uratowała się z kontynentu, posiadała ona niewiele broni, dla obrony Wysp Brytyjskich. W swoim czasie wierzono, że pobicie Luftwaffe w Bitwie o Wielką Brytanię uratowało Wyspy Brytyjskie przed inwazją. Jest to tylko częściowe wytłumaczenie — istotnym powodem dlaczego inwazja nie miała miejsca jest niechęć Hitlera do podboju W. Brytanii. Interesował się on mało przygotowaniami do inwazji i nie przynaglał do operacji, a przy pierwszej okazji anulował wszystkie zarządzenia.

Podczas gdy Hitler „uratował" W. Brytanię, Francja została podbita wbrew stanowisku jego generałów. Wszyscy oni byli pełni wątpliwości przed powzięciem decyzji ofensywy na zachodzie. Jedynie Hitler — jak oświadczył szef oddziału operacyjnego Rundstedta, gen. Blumentritt — wierzył w możliwość zdecydowanego zwycięstwa. Po zwycięstwie nad Polską oraz po podziale łupów z Rosją, Hitler uczynił propozycję pokojową mocarstwom zachodnim. Gdy propozycje jego zostały odrzucone zaczął się obawiać swego partnera — Rosji. Wyrażał poglądy, że długotrwająca wojna na wyczerpanie z W. Brytanią i Francją, zużyje stopniowo ograniczone zasoby Niemiec i wystawi je na atak od tyłu, przez Rosję.

Hitler był przekonany, że dysponuje większą siłą i lepszym sprzętem wojennym, dla pobicia Francji. Generałowie niemieccy nie podzielali jego poglądów. Naczelny Wódz von Brauchitch występował przeciwko ofensywie na Francję, podobnie jak i szef sztabu generalnego, gen. Halder. Po konferencji z Hitlerem obaj ci generałowie rozważali plan wydania rozkazu wojskom niemieckim na zachodzie, maszerowania na Berlin, celem obalenia Hitlera i jego reżimu. Na drodze do zrealizowania tych planów stanął gen. Fromm, którego ironia losu, wplątała w zamach na życie Hitlera w lipcu 1944 roku.

Gen. Blumentritt ujawnia, że od listopada 1939 r. do kwietnia 1940 roku jedenaście razy wojska stojące na zachodzie, otrzymały rozkaz gotowości do rozpoczęcia ofensywy w ciągu 48 godzin. Te nieustanne anulowania rozkazów ofensywy wytworzyły w kołach sztabowych przekonanie, że Hitler jedynie bluffuje i ma jedynie na celu nakłonienie aliantów do przyjęcia jego propozycji pokojowych.

Pierwotny plan ofensywy na zachodzie, w ogólnych zarysach przypominał plan niemiecki z r. 1914. Jasnym jest, że plan ten byłby zakończył się niepowodzeniem, gdyż na drodze ofensywy niemieckiej prowadzonej przez Belgię, stały oddziały brytyjskie pod dowództwem gen. Gorta. Wypracowany został nowy plan, przez gen. Mansteina, szefa sztabu Rundstedta. Manstein wypracował plan skierowania głównego wysiłku przez Ardennes, twierdząc, że nieprzyjaciel nigdy nie dopuści idei możliwości użycia przez Niemców znacznej ilości broni pancernej w tym tak trudnym terenie. Ze względu na oryginalność planów Mansteina odbiegających daleko od zwykłej rutyny sztabowej, generałowie niemiecy ustosunkowali się b. krytycznie do nich. Zdołał on jednakże przekonać Hitlera, który im narzucił przyjęcie tego planu.

Gdy rozpoczęła się ofensywa niemiecka we Francji generałowie niemieccy nie chcieli wierzyć własnemu szczęściu. Jak wyraził się Rundstedt, był on zdumiony brakiem poważniejszego oporu francuskiego na Mozie, której broniło zaledwie kilka drugorzędnych dywizyj francuskich, nie posiadających zupełnie broni przeciwpancernej.

Sam fakt, że „poglądy" Hitlera okazały się słuszne pomimo sprzeciwu generałów, upoiły go i jeszcze bardziej utrudniły wszelkie dyskusje z nim.

Około 20 maja 1940 wojska pancerne Kleista osiągnęły ujście Sommy koło Abbeville, grożąc odcięciem Brytyjczyków od morza. Dnia 22 maja wojska niemieckie zdobyły Boulogne a następnego dnia Calais. Jedynym portem ucieczki dla wojsk brytyjskich pozostała Dunkierka. Tego samego dnia przednie straże Kleista osiągnęły kanał St. Omer, ok. 20 mil od Dunkierki. W ten sposób wojska niemieckie znalazły się o wiele bliżej portu, aniżeli większość wojsk brytyjskich znajdujących się jeszcze w marszu w kierunku wybrzeża.

Jak oświadczył Rundstedt „w tym momencie otrzymałem rozkaz telefoniczny z kwatery głównej, zatrzymania czołgów na linii kanału. Żądałem wyjaśnień, lecz w odpowiedzi otrzymałem krótką depeszę, potwierdzającą rozkaz, że dywizje pancerne mają pozostać w odległości ok. 10 mil od Dunkierki".

(Uwaga redakcji „Sunday Dispatch" — rewelacje Rundstedta, że czołgi niemieckie zostały powstrzymane w swoim ruchu w dniu 23 maja są niezmiernie istotne, ponieważ wg. oficjalnych brytyjskich sprawozdań, ewakuacja brytyjska z Dunkierki, rozpoczęła się zaledwie 26 maja 1940).

Kleist oświadczył, że gdy otrzymał on powyższy rozkaz, zdecydował się go zignorować i wydał rozkaz swoim czołgom zajęcia Hazebrouck oraz odcięcia odwrotu wojskom brytyjskim. Otrzymał on jednakże, utrzymany w tonie kategorycznym, rozkaz kwatery głównej, zatrzymania ruchu swych czołgów i wycofania ich na wschód od linii Kanału, na której pozostawały one przez 6 dni.

W międzyczasie wojska brytyjskie kontynuowały swój odwrót, budując równocześnie pozycje obronne na wschód od Dunkierki celem przykrycia odwrotu. Dopiero po 3-ch dniach generałowie niemieccy uzyskali pozwolenie wznowienia natarcia — tym razem na pozycje umocnione Brytyjczyków. Gdy natarcie niemieckie rozwijało się pomyślnie, zostało powstrzymane nowym rozkazem Hitlera — wycofania wszystkich wojsk pancernych, które miały być przerzucone na południe.

Gdy w parę dni później Kleist spotkał Hitlera na lotnisku w Cambrai i odważył się powiedzieć, że została zmarnowana wielka sposobność, Hitler odpowiedział, że zdaniem jego Brytyjczycy nie wezmą więcej udziału w tej wojnie.

Otoczenie Rundstedta było przekonane, że Hitler posiada głębsze motywy, gdy wydawał swój rozkaz powstrzymujący natarcie czołgów niemieckich na Dunkierkę.

Te przekonania o głębszych motywach decyzji Hitlera, pogłębiły się potem przez jego zagadkowe stanowisko w stosunku do planów inwazji Wysp Brytyjskich. Jak powiedział gen. Blumentritt, interesował się on b. mało planami tymi, a właściwie nie interesował się nimi prawie zupełnie. Już w połowie sierpnia mało kto wierzył w to, że zamierza on naprawdę realizować plany inwazji, a we wrześniu rozpoczęto redukcję koncentracji wojsk niemieckich.

Co pisze „Socjalisticzeskij Wiestnik"

SOWIECKI ANTYSEMITYZM

M. p., we wrześniu

Silny antysemityzm w Rosji sowieckiej jest niezaprzeczonym faktem, którego widzieć nie chcą tylko uparci ślepcy. Nas, Polaków, zjawisko to interesuje również z tego punktu widzenia, że administracja warszawska niewolniczo kopiując sowieckie wzory, również prowadzi antysemicką kampanię, pokrywając to szumnie brzmiącymi deklaracjami.

Niezbite dowody sowieckiego antysemityzmu znajdujemy w poważnym organie pt. „Socjalisticzeskij Wiestnik", który jest świetnie redagowany przez wybitnych znawców zagadnień sowieckich w Ameryce.

Ostatnio objawem antysemityzmu w Rosji sowieckiej zajął się wybitny znawca aparatu technicznego partii komunistycznej, B. Nikołajewskij, który w artykule pt.: „Na kapitańskim mostku w Kremlu", umieszczonym w wyżej wspomnianym „Socjalisticzeskom Wiestnikie" (Nr. 5 z 1946 roku) pisze co następuje:

„Pierwszą ofiarą konfliktów wewnętrznych padł MECHLIS, który w latach przedwojennych odgrywał wielką rolę w „Orgbiuro" (biurze organizacyjnym partii komunistycznej - Red.) i był kierownikiem „Politupriawlienia" (zarządu politycznego - Red.) armii czerwonej. Położenie jego mocno poderwała jego działalność w charakterze nadzwyczajnego pełnomocnika do obrony Krymu, gdzie miał szereg zajść z dowództwem wojskowym, do którego działalności się wtrącał. Zasadniczą jednak przyczyną jego upadku było jego żydowskie pochodzenie. Niemcy zrobili z niego główny cel swej agitacji antysemickiej, w każdej prawie odezwie podkreślając, że prawdziwym dowódcą armii czerwonej jest Żyd. Odezwami tymi, Niemcy dosłownie zasypywali front rosyjski i, przyznać to należy, że wielu się temu przysłuchiwało.

„Kampanię wewnątrz partii przeciwko Mechlisowi uosobiał ówczesny sekretarz i członek „Orgbiura", M. K. Szczerbakow, który nalegał na konieczność sparaliżowania propagandy niemieckiej przez usunięcie w ogóle wszystkich Żydów ze szczególnie wybitnych stanowisk w partii i w aparacie państwowym. Nie czekając na ogólne rozstrzygnięcie sprawy, Szczerbakow jeszcze w końcu 1941 roku przystąpił swoją władzą do „czystki" moskiewskiej organizacji partii z Żydów.

„Żydom, zajmującym najbardziej wybitne stanowiska, i których nie można było usunąć bez należytej podstawy, „przyczepiano" różne, różne sprawy. Tak np. Pierczyka, jedynego Żyda, który zajmował stanowisko sekretarza komitetu okręgowego (im. Dzierżyńskiego) oskarżono o jakiś udział w starych sprawach opozycji i zesłano do obozu koncentracyjnego, na poręby leśne na północnym Uralu, pozostałych zaś po prostu usuwano lub przenoszono na jakiekolwiek drobne techniczne stanowiska. Później, w 1942/43 roku, czystka ta była doprowadzona do końca i w aparacie moskiewskiej organizacji WKP obecnie nie ma ani jednego Żyda...

„Dokoła żądań Szczerbakowa szła głucha, lecz wytężona walka, która zakończyła się nie tylko wycofaniem Mechlisa ze stanowiska kierownika zarządu politycznego armii czerwonej, ale faktycznym usunięciem go również z „Orgbiura".

W czasie właśnie tej walki faktycznie był „zlikwidowany" również drugi Żyd, który był członkiem „Orgbiura" Lazar M. Kaganowicz. Zrobiono z niego główny cel ataków za niedostatecznie dobrą pracę transportu, usunięto go ze stanowiska komisarza transportu i posłano go na Kaukaz północny w charakterze nadzwyczajnego pełnomocnika Rady obrony do organizowania obrony północnego Kaukazu. Prawdą jest że za jego następcy na stanowisku komisarza transportu, Chrulowa, praca transportu w dalszym ciągu stawała się coraz gorsza i na wiosnę 1943 r. Stalin z powrotem mianował Kaganowicza na to stanowisko. Ostatecznie jednak ustąpił on jednak z niego na jesieni 1943 roku, gdy Stalin zrobił z niego jednego ze swych zastępców w komisariacie obrony, jednak do prac „Orgbiura", Kaganowicz już faktycznie nie powrócił i w ten sposób obaj Żydzi wybrani do składu „Orgbiura" na 18 zjeździe partii komunistycznej, byli z niego „wyprowadzeni" w ciągu już pierwszego roku wojny". Tyle Nikołajewskij.

Można być zupełnie spokojnym, że tymczasowa administracja warszawska i w tym wypadku bardzo szybko pójdzie za wzorem swych moskiewskich mistrzów i panów, wykonując pokornie rozkazy enkawudzistów sowieckich.

R. J.

DROBIAZGI

Rodzaje bydła w Polsce

Profesor szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, dr Malicki jest specjalistą w dziedzinie hodowlanej. Do tego właśnie profesora zwrócił się niedawno wydział pogadanek rolniczych „Polskiego Radia" z propozycją napisania popularnej prelekcji na tematy hodowlane.

Po kilku dniach prof. Malicki przedłożył w radio tekst swej pogadanki, którą zatytułował **„Czerwone bydło w Polsce"**.

Jakież było zdumienie profesora, gdy otrzymał z powrotem swój rękopis z prośbą, by... zmienił tytuł pogadanki.

Autentyczne!!

czy wiecie, że...

3,1 miliarda dolarów kosztować ma „strategiczna rezerwa materiałowa" w Stanach Zjednoczonych, obejmująca te surowce, których brak mógłby wystąpić podczas przyszłej wojny.

* * *

Wynalazcę maszyny do pisania najpierw wygwizdano. Żaden technik, żaden mechanik francuski nie chciał uwierzyć, że na maszynie do pisania można pisać szybciej niż ręką i dopiero, gdy sam konstruktor Edward de Fayol przekonał widzów, Amerykanin Remington odkupił od niego patent na Stany Zjednoczone.

Konstytuanta francuska przyjęła nowy projekt konstytucji

PARYZ, 1.X (Reuter) — Posiedzenie Konstytuanty francuskiej miało bardzo burzliwy charakter. Doszło mianowicie do starcia między przywódcą nacjonalistów algerskich, Fehrat Abbasem a posłami republikańsko - ludowymi i prawicowymi. Abbas twierdził, że Francja wykazała niezdolność i nieudolność obrony swego imperium oraz że projekt administracji kolonii, zawarty w nowej konstytucji, jest niesprawiedliwy.

Wywołało to wielką awanturę, a przewodniczący usunął z sali delegata algerskiego, zawiesił posiedzenie i musiał usunąć prasę i publiczność.

Nowy projekt konstytucji francuskiej zaatakowali przywódca radykałów były premier Herriot i konserwatysta były premier Reynaud. Oświadczyli oni, że projekt ten odracza na okres nieokreślony najważniejsze sprawy, jak samorząd, wybór prezydenta, organizację imperium i czasokres kadencji członków izby wyższej. Herriot powiedział, że izba wyższa we Francji będzie się znajdowała w takim samym stanowisku, jak lekarz, którego się wzywa do chorego, ale nie pozwala się zapisać lekarstwo. Zdaniem Reynaud nowa konstytucja francuska ma wszystkie wady ustroju przedwojennego, a władza wykonawcza całkowicie panuje nad prawodawczą. Reynaud przeciwstawił konstytucji francuskiej rządy brytyjskie, które uważa on za znacznie bardziej sprężyste. Wreszcie Reynaud oświadczył, że jeżeli obecny projekt konstytucji przejdzie to będzie to wyłącznie wynikiem zmęczenia wszystkich przeciąganiem się sprawy i chęcią jej zakończenia a nie przekonania, iż projekt jest dobry.

Projekt konstytucji został uchwalony ostatecznie 440 głosami przeciwko 106.

Gen. de Gaulle przeciw projektowi

EPINAL, 1.X (Reuter) — Generał de Gaulle wygłosił tu przemówienie, w którym oświadczył, że chociaż nowy projekt konstytucji francuskiej wykazuje lekkie postępy w stosunku do poprzedniego, to jednak projekt ten, uchwalony przez Konstytuantę, nie jest zadowalający. De Gaulle odrzucił oskarżenia, jakoby zmierzał on do uzyskania władzy dla siebie i punkt po punkcie krytykował nową konstytucję. De Gaulle oświadczył, że nie jest on prawicowcem ani lewicowcem a jedynie pragnie służyć swemu krajowi. Zwrócił on uwagę, że z jednej strony Rosja grupuje pod silną władzą centralną państwa słowiańskie, a z drugiej strony młoda Ameryka jest świadoma nowych warunków wojny i Francja nie będzie w stanie obronić swej niepodległości, jeżeli nie stanie się państwem mocnym i sprawiedliwym. De Gaulle skrytykował obecnie metody parlamentarne, partyjnictwo i rozbicie polityczne. Zdaniem de Gaulle'a kompromis w sprawie konstytucji, zawarty między trzema najliczebniejszymi stronnictwami francuskimi nie jest godny republiki francuskiej.

Najmłodsze aktorki czołówki I Korpusu

W czołówce teatralnej I Korpusu, występują dwie młodziutkie Szkotki, siostry Dunnachie. Dorothy ma lat 9, a Lorraine — 11. Obie panienki są córkami znanej z życzliwości dla Polski rodziny szkockiej. Mimo swego młodego wieku wykazują niepośledni talent artystyczny, zdobywając medale na konkursie tanecznym szkoły baletowej w Blackpool, Lancs.

SERIA WIELKICH KATASTROF LOTNICZYCH

RIO DE JANEIRO, 1.X (Reuter) — Na północ od stolicy Brazylii stanął w płomieniach, po zderzeniu się z górą, samolot brazylijskich linii lotniczych typu „Dakota" Do miejsca katastrofy nie można się zbliżyć, gdyż cały las w okolicy objęty został pożarem. Można jednak przypuszczać, że 25 osób, znajdujących się na pokładzie, poniosło śmierć.

Jest to już 6 nieszczęśliwy wypadek samolotu typu „Dakota" we wrześniu roku bieżącego.

Fraszki Peter Pana

PIERWSZY WYCHODZĄCY

Nie grano wcale w brydża,
Stawki były wyższe —
Cieśniny . . . Pan Delegat
Skłonił się i wyszedł.

Mówiono znów o Niemczech
O strefach, Trieście . . .
Triest? Moja cierpliwość
Skończyła się wreszcie.

I gdy siedzieli wszyscy
Zasłuchani w ciszę,
Delegat wstał z fotelu,
Skłonił się i wyszedł.

I w takiej wychodzenia
Czuł się wciąż potrzebie
Ze gdy nie mógł wyjść z sali,
To wychodził z siebie.

Swiat myślał: ci Rosjanie
To ambitne chłopy,
Gdybyż tak wstali . . . ukłon
I wyszli . . . z Europy.

KRONIKA SPORTOWA

Wyniki piłkarskich mistrzostw Włoch

W niedzielę rozegrano dalsze mecze o piłkarskie mistrzostwo Włoch, które dały następujące wyniki: Bologna — Vicenza 3:0, Venezia — Genova 2:1, Juventus — Alessandria 3:1, Brescia — Napoli 2:1, Bari — Modena 1:0, Livorno — Roma 4:1, Samp Doria — Fiorentina 1:0, Torino — Lazio 2:1, Atalanta — Internazionale 1:0.

W tabeli prowadzi F. C. Bologna — p. 4, na drugim miejscu znajduje się Juventus mający również 4 punkty, lecz gorszy stosunek bramek.

Finlandia — Francja 74 : 66

Na stadionie Colombes pod Paryżem rozegrany został mecz lekkoatletyczny pomiędzy reprezentacjami Finlandii i Francji. Zwyciężyła Finlandia w stosunku 74:66.

Ciekawsze wyniki były następujące: 110 m. z płotkami zwyciężył Marie (Fr.) w czasie 14,8; na 800 m, pierwszy przybył do mety Hansenne (Fr.) 1.50,7; na 1500 m. 1) Siltaloppi (Fin.) 3.52,8; rzut kulą — 1) Bearlund (Fin.) 15,10 m.; rzut oszczepem - 1) Hyyttiainen (Fin.) — 68,83 m.; skok w zwyż — 1) Niklen (Fin.) 1.93 m.; rzut dyskiem — 1) Nikvist (Fin.) — 49,17 m.

Co się dzieje w Polsce

W Lodzi gościła słowacka drużyna piłkarska „Zeleżniacary" z Bratysławy i rozegrała spotkanie z LKS, wygrywając je w stosunku 5:1 (3:0).

W Sopotach rozegrane zostały międzynarodowe mistrzostwa tenisowe Polski bez udziału zawodników zagranicznych.

Mistrzostwo w grze pojedyńczej panów zdobył Skonecki, bijąc w finale Hebdę w stosunku 6:4, 1:6, 7:9, 6:4, 6:1.

Finał gry podwójnej wygrała para Hebda - Bełdowski, bijąc Olejniszyna i Skoneckiego 6:2, 6:3.

Wielokrotna mistrzyni Polski Jadwiga Jędrzejowska spóźniła się na mistrzostwa. Rozegrała ona jedynie kilka spotkań pokazowych.

Mistrzem piłkarskim Poznania został KKS, bijąc w finałowym spotkaniu „Wartę" w stosunku 5:2 (2:1).

W Krakowie rozpoczęły się finałowe rozgrywki o tytuł mistrza okręgu. „Cracovia" pokonała „Garbarnię" w stosunku 1:0.

W Lodzi warszawska „Legia" rozegrała mecz z LKS-em, odnosząc wysokie zwycięstwo w stosunku 5:2. W drużynie łódzkiej wystąpił nowopozyskany Węgier Patkolo. Okazał się on graczem przereklamowanym.

W pierwszych dniach września odbył się IV Raid Tatrzański. Warunki raidu były bardzo ciężkie, czego najlepszym dowodem jest, iż na 95 startujących motocyklistów ukończyło raid zaledwie 15.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

O licznych nadużyciach, których dopuszczają się czołowi przedstawiciele nowego reżimu w Polsce, pisaliśmy już niejednokrotnie. Jak wiadomo, do walki z tymi nadużyciami została powołana, komisja specjalna. Ma ona bardzo trudne zadanie, gdyż zwalczać musi nadużycia nie tylko w życiu gospodarczym w kraju, ale również i wśrod . . . własnego personelu.

Jak podaje prasa warszawska, wielu członków tej komisji znalazło się już pod kluczem.

W powiecie bydgoskim dwaj młodzi uzbrojeni Niemcy napadli na mieszkanie pewnej polskiej rodziny, steroryzowali gospodarza i ciężko pobili jego żonę. Po splondrowaniu i ograbieniu mieszkania, zostawili kartkę następującej treści:

„Alles Polaki weg do Polski, tu nasza ziemia, tu nasze prawo, jeśli się dobrowolnie nie wyniesiecie, to wylecicie w powietrze".

Warszawa posiada obecnie 14 czynnych szpitali o 3.479 łóżkach. Szpitale te zatrudniają 369 lekarzy. Srodki lecznicze dostarcza U. N. R. R. A.

Z Elbląga wysiedlono już wszystkich Niemców. Miasto liczy obecnie 10.000 Polaków. Duża ilość mieszkań wolnych jest do objęcia. Elbląg może natychmiast przyjąć kilka tysięcy nowych mieszkańców.

Naczelna Dyrekcja Lasów Państwowych ogłosiła sprawozdanie o zniszczeniach wojennych w polskim drzewostanie. Ze sprawozdania tego wynika, iż podczas okupacji Niemcy wycięli 75 pct lasów podhalańskich.

„Izwiestia" donoszą, że w ramach nowego planu pięcioletniego przewidywania jest rozbudowa „litewskiej sowieckiej republiki związkowej".

W stolicy tej republiki, mieście **„Vilnius"** ma powstać szereg przedsiębiorstw przemysłu metalowego.

Polskie stadniny zarodowe wywiezione do Niemiec podczas okupacji, ostatnio poczęły powracać do Polski via Gdynia.

Konie, z odpowiednią obsługą, ładowane są na statki w Bremie i morzem przybywają do Gdyni, skąd transportowane są do stadnin państwowych w głębi kraju. Obecnie w Gdyni znajdują się dwa statki poniemieckie „Ascania" i „Helgoland" z rewindykowanymi końmi.

Z terenu województwa krakowskiego przesiedlono na Ziemie Odzyskane około 20.000 osób.

Sąd w Opolu skazał jednego Niemca na 2,5 roku, a dwie Niemki po roku więzienia za rozpowszechnianie na Dolnym Sląsku wiadomości o zmianie granicy. Oskarżeni opowiadali, że zmiana granicy zachodniej nastąpi w niedługim czasie. Wysiedleni Niemcy powrócą do siebie, a Polacy opuszczą ziemie zachodnie. (PAT.)

Około 2.000 osób wyznania muzułmańskiego znajduje się obecnie w Polsce, ale liczba ta wzrasta, ponieważ ze wschodnich ziem Polski, przyłączonych do Rosji, przybywają repatrianci, potomkowie Tatarów, sprowadzonych na dawne ziemie litewskie, przez Księcia Witolda. Muzułmanie polscy z ziem wschodnich osiedlają się obecnie na zachodzie.

Mufti polskich muzułmanów dr Jakób Szynkiewicz współpracował z niemieckimi władzami okupacyjnymi i uciekł z Wilna. Tymczasowy zarząd nad Muzułmańskim Związkiem Religijnym w Polsce sprawuje obecnie imam Eksanów z Warszawy. Przed wojną wyznanie muzułmańskie w Polsce liczyło 19 gmin i 42 duchownych. (P. A. T.)

Tragiczny zgon kapitana „Heleny Modjewskiej"

Jak podaje prasa brytyjska, w hotelu w Ramagato, znaleziono nieżyjącego kapitana Williama H. Curren z Los Angelos, który przybył do W. Brytanii jako kapitan amerykańskiego statku „Helena Modjeska".

Nazwa „Helena Modjeska" nadana została amerykańskiemu statkowi na cześć wielkiej polskiej artystki, Heleny Modrzejewskiej, która opuściwszy Polskę, święciła wielkie sukcesy na scenach Stanów Zjedn. Ameryki Północnej.

Mowa Smutsa

Byłoby dobrze, gdyby Stalin urzeczywistnił swe zapewnienia

PARYZ, 1.X (Reuter) — Premier Afryki Smuts wygłosił przemówienie przez radio brytyjskie, skierowane do ludów Imperium Brytyjskiego.

Zdaniem Smutsa wojna nie jest prawdopodobna na przestrzeni życia naszego pokolenia, chociaż przyznaje on, że należy stać na straży pokoju i niebezpieczeństwo nie zostało wyeliminowane całkowicie. Smuts uważa, że byłoby dobrze gdyby Stalin urzeczywistnił swoje zapewnienia z ostatniego wywiadu prasowego i gdyby wielkie mocarstwa doszły do pewnego porozumienia.

Hel — cudowny gaz przyszłości

Z pośród wielu zalet gazu zwanego helem najbardziej znaną jest jego lekkość i niewybuchowość, co powoduje, że nadaje się on idealnie do napełniania balonów.

Ale na tym nie kończą się zalety helu. Jest on poza tym bezwonny i nietrujący, oraz posiada cenne właściwości dla medycyny i techniki i oddaje dziś wielkie usługi w pracy nurków. Wiadomo, że przy zwiększonym ciśnieniu krwi rozpuszcza się dużo powietrza. Zmniejszenie zaś ciśnienia przy wynurzaniu się nurka powoduje powstawanie w obiegu krwi pęcherzyków powietrza, groźnych dla życia. Jeśli w skafandrze azot atmosferyczny (najłatwiej rozpuszczalny we krwi) zastąpi się przez hel, krew pochłania dwa razy mniej powietrza i dwa razy szybciej je wydziela. W rezultacie wyciągnięcie nurka zamiast kilku godzin trwa kilka minut.

Przy budowie samolotów napełnianie opon helem zamiast powietrzem daje przy większych maszynach wiele oszczędności na ciężarze. Metale, chłodzone w helu, wykazują wyższą odporność na utlenienie. Hel umożliwia spawanie magnezu.

W medycynie mieszanka helu z tlenem okazała się idealnym środkiem przy zwalczaniu napadów astmy i zapaleniu płuc. Przy narkozie hel zmieszany z eterem usuwa niebezpieczeństwo „wybuchu" eteru w pęcherzykach płuc i przyśpiesza usunięcie eteru z organizmu.

Hel należał do pierwiastków drogich. W roku 1917 cena 100 litrów dochodziła do 8.000 dolarów. Już w dwa lata później koszt produkcji spadł na 2 dolary, a obecnie wynosi za 100 litrów tylko 5 centów.

B. król bułgarski w Egipcie

ALEKSANDRIA, 1.X (Reuter) — Przybyli tu statkiem tureckim były król bułgarski Symeon wraz z królową matką Janiną i innymi członkami rodziny. Oczekiwali ich w porcie wielki szambelan dworu króla Faruka i gubernator Aleksandrii.

Król Symeon i towarzyszące mu osoby złożyli wizytę Wiktorowi Emanuelowi III, poczem udali się do hotelu, gdzie zamieszkają do czasu wybrania stałej rezydencji.

Orędzie króla Jerzego II

Próby rekonstrukcji gabinetu

LONDYN, 1.X (Reuter) — Radio ateńskie nadało orędzie króla Hellenów Jerzego, które głosi m. in.:

„Obejmując wykonywanie moich obowiązków, zapewniam was, iż moim pragnieniem jest widzieć naród zjednoczony i zdolny dzięki temu do stawienia czoła trudnym okolicznościom, w jakich się znajduje. Wszystkie swoje myśli zwracam ku rozwiązaniu i wypełnieniu tych zadań, których wykonywanie rozpoczęliśmy na jesieni 1940 roku. Zjednoczeni stawimy czoła wszystkiemu z taką samą stanowczością, jaką wykazaliśmy w walce, i potrafimy rozwiązać wszystko to, co nam narzucą wydarzenia międzynarodowe. — Poświęcam wszystkie moje siły i władzę, by wypełnić moje zadania w ramach demokratycznej i parlamentarnej procedury mojego kraju."

ATENY, 1.X (Reuter) — Wobec życzenia króla Jerzego, by nowy rząd był możliwie koalicyjny, dotychczasowy premier Tsaldaris rozpoczął narady z przywódcami opozycji. Odbył on konferencję z przywódcą liberalno - republikańskim Sophulisem, a niebawem spotka się również z narodowymi liberałami i socjal-demokratami, Papandreu, Kanelopulos oraz ze skrajnym nacjonalistą gen. Zerwasem. Jeżeli przywódcy opozycji nie zgodzą się wziąć udziału w rządzie koalicyjnym, to do nowego rządu wejdą jedynie, tak jak dotychczas, monarchiści ludowi, narodowi liberali oraz nowa partia reformistów.

Według niepotwierdzonych wiadomości, dotychczasowy minister wojny Mawroxichalis nie wejdzie do nowego rządu wobec różnicy zdań z misją brytyjską. Obecni gubernatorzy Grecji północnej, zachodniej i Macedonii wschodniej mają być zastąpieni przez urzędników w randze ministrów.

ATENY, 1.X (Agencja Ateńska) Sekretarz ambasady sowieckiej w Atenach przybył w imieniu sowieckiego charge d'affaires Czerniszewa do pałacu królewskiego, gdzie wraz z innymi przedstawicielami dyplomatycznymi złożył gratulacje królowi Jerzemu oraz przeprosił króla za nieobecność Czerniszewa, „który jest chory".

MOSKWA, 1.X (R) — Powołując się na korespondenta „New York Herald Tribune", radio Moskwa podaje, że do Tessalii i Macedonii przybyły ze Srodkowego Wschodu nowe kontyngenty wojsk brytyjskich.

WASZYNGTON, 1.X (Reuter)— Pełniący obowiązki ministra spraw zagranicznych William Clayton, przemawiając na konferencji prasowej, dał wyraz niepokojowi ministerstwa spraw zagranicznych Stanów Zjedn. odnośnie sytuacji, jaka wytworzyła się w Grecji, oraz względem „wiadomości o nieporządkach na północnej granicy tego kraju.

TŁO DYMISJI „AMBASADORA" STRASBURGERA

LONDYN, 1.X (R) — Jako przyczynę ustąpienia „ambasadora" administracji warszawskiej w Londynie Strasburgera, podają jego nieporozumienia z warszawskimi mocodawcami. Oskarżany jest on o to, iż nie poinformował administracji warszawskiej o tym, że zawarta przez tę administrację umowa handlowa z W. Brytanią zawiera klauzulę, iż będzie ona ratyfikowana dopiero z chwilą wypełnienia przez administrację warszawską warunków poczdamskich, co oznacza w praktyce, że będzie ona ratyfikowana po przeprowadzeniu wolnych i powszechnych wyborów w Polsce.

Absurdalne zarzuty sowieckie w sprawie podziału Austrii

WIEDEN, 1.X (Reuter) — Dowódca wojsk sowieckich w Austrii generał Kurasow na posiedzeniu towarzystwa zbliżenia kulturalnego austriacko - rosyjskiego wygłosił przemówienie, oświadczając m. in.:

„W ostatnich czasach widzieliśmy wiele wysiłków, zmierzających do wmieszania Austriaków w ciemne machinacje przeciwko Rosji sowieckiej. Niektórzy politycy posunęli się bardzo daleko mówiąc nawet o podziale Austrii na dwoje. Prawdziwym celem tych polityków jest skorumpowanie Austrii zachodniej z pomocą dolarów amerykańskich, by w końcu opanować całą Austrię. Należy powiedzieć jasno, że interesy tych ludzi nie mają nic wspólnego z interesami narodu austriackiego. Celem Rosji sowieckiej będzie zawsze dopomaganie do odbudowy niepodległej i demokratycznej Austrii."

To przemówienie Kurasowa uważane jest za odpowiedź na ostatnią mowę gen. Clarka. Brytyjski minister Hynd, który zajmuje się specjalnie sprawami Niemiec i Austrii, potwierdził, że zarzut Kurasowa, jakoby ktoś proponował podział Austrii jest absurdalny.

Z Palestyny

JEROZOLIMA, 1.X (Reuter — Z dobrze poinformowanych źródeł arabskich donoszą, że dwie tajne organizacje arabskie połączyły się, tworząc „wspólny front obronny". Połączenie to nastąpiło po rozmowach odbytych między organizacjami Najadda której przewodniczy mufti jerozolimski, a Futuwa, której przywódcą jest Jahal Husseini. Rozmowy odbyły się w domu muftiego pod Aleksandrią.

Sens wywiadu Stalina

Rozwiać obawy nowej wojny Odciągnąć W. Brytanię od Ameryki

LONDYN, 1.X (R) — Korespondent „Sunday Timesa", który przeprowadził wywiad ze Stalinem, zapytany o opinię w sprawie otrzymanych odpowiedzi, oświadczył, że za główny ich sens uważa chęć rozwiania rosnących wciąż na terenie Rosji głosów o grożącym niebezpieczeństwie nowej wojny. Odpowiedź ta ma poza tym wzmoc wiarę w możliwość współpracy, przy czym wyraźnie widać, że Stalinowi zależy na współpracy z Wielką Brytanią, którą pragnąłby odciągnąć od współpracy z Ameryką. Oświadczenie w sprawie Niemiec zainteresowało dyplomatyczne koła Moskwy w sposób szczególny. Część oświadczenia Stalina jest repliką na mowę Churchilla w Zurichu.

Nadir Kaszgaj stawia warunki

JAKIE JEST PRAWDZIWE TŁO POWSTANIA PERSKICH SZCZEPÓW POŁUDNIOWYCH?

TEHERAN, 1.X (Reuter) — Prasa perska donos, że lotnictwo rządu teherańskiego otrzymało rozkaz bombardowania portu i miasta Buszire, opanowanego przez zbuntowane szczepy. W okolicy Chazerun trwają ciężkie walki.

Do Teheranu powróciła misja, wysłana przez premiera Sultaneha do Szirazu celem przeprowadzenia pertraktacji z przywódcą powstańców Nadir Kaszgajem, który żąda: 1) utworzenia rady prowincji Farsu, 2) włączenia doradców kaszgajskich do gabinetu perskiego, 3) zmiany na stanowisku dowodcy garnizonu prowincji Fars, przy czym nowy komendant winien być mianowany przez rząd perski zgodnie z życzeniem Nadir Kaszgaja.

TEHERAN, 1.X (Reuter) Z oficjalnych źródeł perskich donoszą, że wojownicy kaszgajscy wznowili swoje ataki między Szirazem a Buszire. Ostrzelali oni między innymi samoloty wywiadowcze, wysłane przez rząd centralny.

TEHERAN, 1.X (TASS) — Sowiecka agencja „TASS" komunikuje: „Wiadomości nadchodzące z Isfahanu rzucają światło na zamach przeciwrządowy, ostatnio tam wykryty. Gubernatorzy prowincji południowych Abdulgasem i Jehansza han, poparci przez przedstawicieli obcego mocarstwa, przygotowywali zamach stanu. Plan ich przewidywał powstanie szczepów Bachciarów i Kaszgajów, opanowanie władzy w południowym Iranie, ogłoszenie niepodległości Kuzistanu i marsz na północ, celem obalenia rządu w Teheranie. Osoby, przybywające z Isfahanu, utrzymują, że organizatorzy zamachu otrzymywali rady, poparcie i broń od konsulów Trotta i Golda. Według agencji sowieckiej, główni organizatorzy rewolucji zostali aresztowani.

LONDYN, 1.X (AFP) — Foreign Office udzieliło zapewnienia ambasadorowi perskiemu w Londynie, iż oskarżenia sowieckie pod adresem dwóch konsulów brytyjskich są bezpodstawne. Wydaje się jednak, że rząd perski nie uważa incydentu za zakończony.

1.280 tys. pielgrzymów na Jasną Górę

CZESTOCHOWA, 1.X (Reuter) Jasna Góra widziała w ubiegłym miesiącu jedną z największych pielgrzymek w 562-letniej historii cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. Ogółem przybyło tam we wrześniu 1.280.000 osob.

Z ostatniej chwili

LONDYN, 1.X (R) — Stany Zjednoczone wysłały notę do Jugosławii, oskarżając rząd belgradzki o nieprzestrzeganie przepisów lotniczych w Wenecji Julijskiej oraz o szerzenie fałszywej i złośliwej propagandy w związku z aresztowaniem 6 żołnierzy Tita. Ameryka stwierdza, że żołnierze ci byli aresztowani słusznie.

Dowódca XIII korpusu gen. Harding został mianowany naczelnym dowódcą brytyjskim w środkowej części Morza Sródziemnego, zachowując stanowisko dowódcy wojsk brytyjskich i amerykańskich w Wenecji Julijskiej.

LONDYN, 1.X (R) — Prymas Jugosławii arcybiskup Stepinac nie przyznał się do współpracy z Niemcami, co zarzuca mu sąd Tita. Na sali sądowej obecny był nuncjusz apostolski biskup Hurley.

PARYZ, 1.X (Reuter) — Odrzucając propozycję australijską, przewidującą utworzenie europejskiego trybunału dla obrony praw człowieka, delegat sowiecki Wyszyński oświadczył na posiedzeniu komitetu dla spraw politycznych i terytorialnych Włoch:

„Dlaczego mamy mieć sąd europejski, a nie światowy? Kto będzie bronił praw Hindusów i Indonezyjczyków?"

Propozycję australijską odrzucono 15 głosami przeciwko 14.

ALEKSANDRIA, 1.X (Reuter)— Komentując wiadomości o dymisji gabinetu Sidky Pasza, tutejsi komentatorzy przypuszczają, że premier spotkał się z silną opozycją innych członków delegacji do rokowań z Wielką Brytanią, co uznał za votum nieufności do swojego rządu.

PERTH, 1.X (Reuter) — Wyleciał stąd samolot dwumotorowy, który zamierza pobić rekord szybkości na 15.000-kilometrowej trasie do Seattle w Ameryce. Samolot ten stanowi prototyp, którego charakterystyki jeszcze nie ujawniono.

547.478 uchodźców

HAMBURG, 1.X (Reuter) Kwatera główna wojsk amerykańskich w Europie oraz władze UNRRA komunikują łącznie, że w amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec przebywa obecnie 547.478 uchodźców.

Liczba ta wzrosła w ciągu września o 44.000 ludzi, z czego 12.620 Zydów. Większość uchodźców stanowią Polacy (173.439), następnie idą Zydzi (139.929). Najmniej jest Rosjan, bo tylko 13.714.

Rosja nie da Indiom zboża, ale żywi sympatie dla tego kraju

PARYZ, 1.X (Reuter) — Minister Mołotow odbył konferencję z osobistym przedstawicielem premiera hinduskiego Nehru, Menonem Kriszna. Według godnych zaufania źródeł, Kriszna proponował nawiązanie stosunków dyplomatycznych między obu krajami, z tym, że równocześnie Rosja wysłałaby żywność dla Indii. Mołotow zgodził się na wymianę ambasadorów, natomiast odmówił wysłania żywności, podkreślając, że Sowiety nie mogą coprawda wysłać mieszkańcom Indii żywności, ale obdarzają ich wielką sympatią.

WIADOMOŚCI RÓŻNE

PARYZ, 1.X (Reuter) — Na lotnisko w Le Bourget przybył ks. Bernard holenderski, który zostanie odznaczony wielką wstęgą orderu Legii Honorowej.

LONDYN, 1.X (Reuter) — Powrócił tu z podróży do Belgii, Francji i Szwajcarii były premier Winston Churchill.

CHICAGO, 1.X (Reuter) — Harold Ickes oraz Henry Morgenthau, byli ministrowie spraw wewnętrznych i skarbu w rządzie amerykanskim, w audycji radia nowojorskiego wypowiedzieli się za potrzebą doprowadzenia do spotkania wielkiej trójki.

LONDYN, 1.X (R) — Tygodnik „Time and Tide" omawia warunki traktatu pokojowego z Finlandią. Pismo podkreśla, że Finlandia jest jedynym z krajów, który walczył u boku Niemiec, posiadając ustrój naprawdę demokratyczny.

Pismo podkreśla, że nie należy dopuścić, by w Finlandii niszczono to, o co walczyliśmy w minionej wojnie, a Wielka Brytania, która wspólnie z Rosją jest gwarantką traktatu dla Finlandii, ma specjalnie wielkie obowiązki.

KALKUTA, 1.X (Reuter) —Rząd Bengalu zakazał publikowania wiadomości o rozruchach między muzułmanami a Hindusami, by nie zagrzewać do walk żadnej ze stron.

Na znak protestu wszystkie dzienniki Kalkuty przestaną wychodzić.

WASZYNGTON, 1.X (Reuter)— Z miarodajnych kół waszyngtonskich podają, że przemysłowcy i finansiści francuscy rozważają możliwość zlikwidowania swoich wierzytelności w Ameryce, w wysokości 100 milionów dolarów, celem uzyskania w ten sposób funduszów na zakup artykułów pierwszej potrzeby dla Francji. Propozycja ta wyszła ze źródeł prywatnych, ale uzgodniona ona została z planami rządowymi.

Również i Holendrzy zamierzają w podobny sposób zlikwidować swoje wierzytelności, sięgające 800 milionów dolarów.

W Australii utrzymał się rząd Partii Pracy

SYDNEY, 1.X (R) — W zakończeniu kampanii wyborczej w Australii parlament i rząd socjalistyczny, rządzące obecnie, zostały wybrane na dalsze trzy lata urzędowania.

Dotychczasowe wyniki wyborów powszechnych w Australii wskazują, że Partia Pracy zdobyła już 46 mandatów na ogólną liczbę 75. Opozycja ma jak dotąd 27 mandaty.

Wydawca:
Oddział Kult. i Prasy 2 Korp.
Adres Redakcji i Administracji
Polish Forces C M F 58
Wychodzi 6 razy w tygodniu
WYDANIE POLOWE (B)
CENA 5 LIR